

## **Problem med enskilda avlopp**

**Enskilda avlopp bidrar till övergödning men åtgärdandet av dem går alldeles för långsamt! Det finns många sätt att arbeta för att lösa detta men det finns en osäkerhet över vilken metod som är bäst. Problemet stannar dock inte vid vilken metod som bör användas, svårigheterna fortsätter långt efter det.**

Idag finns det 750 000 hushåll i Sverige som har enskilda avlopp, vilket innebär att hushållen själva ska stå för reningen av avloppsvattnet. 40 % av dessa enskilda avlopp har dock inte tillräckligt bra rening vilket är ett stort problem då det bidrar till övergödning och kan utgöra en smittrisk. Det är enligt lag upp till fastighetsägaren själv att åtgärda sitt avlopp, men det är de kommunala miljöinspektörernas ansvar att se till att det verkligen sker. Åtgärdandet av avloppen tycks dock gå väldigt långsamt, därför intervjuades sju kommuner om deras arbetsmetod och problematik i arbete.

Hur de intervjuade kommunerna arbetar varierar. Majoriteten av dem inventerar genom enkäter som de skickar ut till hushållen, vilket också är det sätt som Naturvårdsverket tycker är bäst då det anses mindre tidskrävande än alternativet; att inventering genom platsbesök. Om enkätinventering är lämpligast kan dock diskuteras då forskning tyder på att förtroende för myndigheterna är viktigt för att avloppen skall åtgärdas. Ett förtroende som kan hotas om hushållen inte får personkontakt med myndigheten. Sker inventering endast genom enkäter riskerar även beslut att bli inkorrekta om informationen inte kontrolleras, vilket även det är tidskrävande.

Tidigare forskning tyder på att det är nödvändigt att förelägga (lagstödta beslut) för att få en stor förändring, men att förelägga direkt har dock en tydlig nackdel; det är mycket tidskrävande. Av de sju kommuner som intervjuades var det dock bara fyra av sju som förelade direkt, de andra gjorde istället åtgärdandet frivilligt. De intervjuade kommunerna använde sig alla av olika informationsinsatser, så som möten, den lokala tidningen, hemsidan m.m. Information kan nämligen hjälpa till att åstadkomma förändring. "Påtvingande medel" som förelägganden behövs dock fortfarande, men om information kan hjälpa till att bidra till att en del husägare åtgärdar sina avlopp kan det spara både tid och resurser för kommunerna.

### **Problematik**

Det finns många problem kommunerna måste överkomma och hantera i arbetet med enskilda avlopp. Många upplever tids- och personalbrist för att få arbetet gjort. Det är också viktigt att besluten blir rättvisa och att återkoppling sker inom rimlig tid så att ingen blir förargad. För att underlätta arbetet kan det vara bra att inventera område för område så att det blir rättvist och för att ge hushållen fler handlingsalternativ. Det kan också vara bra att samarbeta med grannkommunerna för att öka rättvisan ytterligare och stärka förtroendet för myndigheten, eftersom forskning säger att det är viktigt.